

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

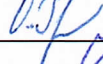
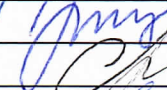
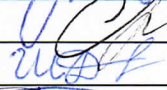
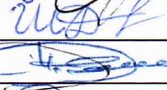

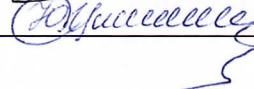
**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»
першого (бакалаврського) рівня
за спеціальністю 076 Підприємництво та торгівля
галузі знань 07 Управління та адміністрування
Освітня кваліфікація: Бакалавр підприємництва, торгівлі та біржової
діяльності**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
Голова вченої ради _____ Ігор ЦЕПЕНДА
(протокол № 07 від «30» серпня 2023 р.)
Освітня програма вводиться в дію
з «01» вересня 2023 р.
Ректор _____ Ігор ЦЕПЕНДА
(наказ № 78/06-12-с від «31» серпня 2023 р.)

Івано-Франківськ, 2023 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ЗАПРОПОНОВАНО

Гарант освітньої програми К.е.н., доцент Ємець О.І.,
Члени робочої групи Д.е.н., професор Пилипів Н.І.,
 К.е.н., доцент Стефінін В.В.,
 Д.е.н., професор Шеленко Д.І.,
 К.е.н., доцент Мацола М.М.,
 К.е.н., доцент Ціжма Ю.І.

ВНЕСЕНО

Кафедра теоретичної і прикладної економіки
Протокол № 11 від 12 червня 2023 р.

Завідувач кафедри Пилипів Н.І.

ПОГОДЖЕНО

Вченою радою економічного факультету
Протокол № 5 від 16 червня 2023 р.

Голова Вченої ради Благун І.С.

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора № 78/06-12-с від 31 серпня 2023 р.

ВВЕДЕНО У ДІЮ З 01.09.2023 р.

Навчально-методичний відділ
Начальник Солонець І.Ф.

ПЕРЕДМОВА

Історія освітньої програми. У Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (університет) освітньо-професійна програма (ОПП) «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (ПТБД) підготовки бакалавра за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» була розроблена у 2017 році відповідно до суспільних потреб з урахуванням галузевих та регіональних тенденцій розвитку підприємництва та торгівлі й спрямована на задоволення потреб країни у висококваліфікованих фахівцях.

Для розроблення ОПП було створено проектну групу. Керівник проектної групи, гарант освітньої програми – к.е.н., доцент Ємець О.І. До розробки було залучено д.е.н., проф. Пилипів Н.І. та д.е.н., доц. Якубів В.М. У січні 2018 р. спеціальність 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» пройшла процедуру ліцензування в МОН України (наказ МОН України № 53-л від 18.01.2018 р.) з ліцензійним обсягом 75 осіб і внесена до Правил прийому університету.

У 2019 році ОПП, яка реалізується кафедрою теоретичної і прикладної економіки на економічному факультеті в університеті, була переглянута та вдосконалена з урахуванням затвердженого стандарту вищої освіти за спеціальністю «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (наказ МОН України № 1243 від 13.11.18 р.); набули суттєвих змін також можливості здобувачів освіти щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 347 від 10.05.2018 р. п.27 врегульовано склад проектних груп (к.е.н., доц. Ємець О.І. (гарант ОПП); к.е.н., доц. Шеленко Д.І., к.е.н., доц. Сас Л.С.) та груп забезпечення (к.е.н., доц. Ємець О.І. (керівник групи забезпечення спеціальності); к.е.н., доц. Шеленко Д.І., к.е.н., доц. Сас Л.С., к.е.н., доц. Ціжма Ю.І.), відповідно до Наказу ректора № 107/06-12-С від 15.11.2019 р.

У 2020 р. ОПП Підприємництво, торгівля та біржова діяльність умовно акредитована (Рішення Національного агентства від 16.06.2020 р. протокол № 11 (28)). Відповідно до зауважень Національного агентства та враховуючи пропозиції стейкхолдерів ОПП оновлено.

У 2021 р. отримано акредитацію на п'ять років від Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти до 01.07.2026 р. (Сертифікат № 1700 від 11.06.2021 р.).

Кабінетом Міністрів України Постановою № 1392 від 16 грудня 2022 року внесено зміни до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, зокрема назву спеціальності викладено у новій редакції 076 «Підприємництво та торгівля». Прийняття у 2019 році Закону України «Про фахову передвищу освіту», яким затверджено створення освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, випуск яких заплановано у 2023 році, а також необхідність приведення її у відповідність до актуальних трендів ринку праці, зумовило доцільність модернізації структури освітньо-професійної програми.

ОПП розроблено робочою групою спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» у складі:

1. Ємець Ольга Іванівна – керівник робочої групи, гарант освітньо-професійної програми, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри теоретичної і прикладної економіки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

2. Пилипів Надія Іванівна – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри теоретичної і прикладної економіки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

3. Стефінін Володимир Володимирович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри теоретичної і прикладної економіки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

4. Шеленко Діана Іванівна – доктор економічних наук, професор, професор кафедри теоретичної і прикладної економіки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

5. Мацола Михайло Михайлович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри теоретичної і прикладної економіки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

6. Ціжма Юрій Іванович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри теоретичної і прикладної економіки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.

Стейкхолдери

Гривнак Галина Степанівна – Засновниця фінансової компанії Fin Impact, член правління Бізнес асоціації Івано-Франківська.

Гоцуляк Віолета Артемівна – студентка 2 курсу ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Пристаї Віталій Володимирович – випускник ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», директор ПП «СПЗ ГРУП».

**1. Профіль освітньої програми зі спеціальності
076 Підприємництво та торгівля**

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, економічний факультет, кафедра теоретичної і прикладної економіки
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Бакалавр підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Офіційна назва освітньої програми	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний; - на базі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців; - на основі ступеня «фаховий молодший бакалавр» – 180 кредитів ЄКТС, термін навчання 2 роки 10 місяців; - на основі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») – 120 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 10 місяців.
Наявність акредитації	ОПП «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» акредитована Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (Україна) до 01.07.2026 р. (Сертифікат №3264 від 20.04.2022 р.).
Цикл/рівень	НРК – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF LLL – 6 рівень.
Передумови	Повна загальна середня освіта, освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста, освітній ступінь молодшого бакалавра, освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра. - на базі повної загальної середньої освіти – 240 кредитів ЄКТС; - на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше, ніж 120 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста); - на основі ступеня «фаховий молодший бакалавр» заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати не більше, ніж 60 кредитів ЄКТС, отриманих за попередньою освітньою програмою фахової передвищої освіти. Прийом на основі ступенів «молодший бакалавр», «фаховий молодший бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» здійснюється за результатами зовнішнього незалежного оцінювання в порядку, визначеному законодавством. Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових)

	компетентностей за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nmv.pnu.edu.ua/bakalavrat/076-pidpriemnytstvo-torhivliata-birzhova/
2. Мета освітньої програми	
Мета освітньої програми – полягає в підготовці конкурентоспроможних фахівців, які можуть застосовувати свої теоретичні знання, вміння та практичні навички для вирішення складних завдань у різних сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	Галузь знань 07 Управління та адміністрування Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна програма для бакалавра.</p> <p><i>Об'єкти</i> вивчення: діяльність з організації та функціонування підприємницьких, торговельних та біржових структур, що здійснюється для досягнення економічних і соціальних результатів.</p> <p><i>Цілі</i> навчання: підготовка висококваліфікованих фахівців, здатних вирішувати практичні проблеми та складні спеціалізовані задачі з підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.</p> <p><i>Теоретичний зміст</i> предметної області: наукові теорії, положення, концепції, принципи підприємництва, торгівлі та біржової діяльності і методологія їхнього використання для організації та ефективного функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур.</p> <p><i>Методи, методики та технології</i>: загальнонаукові й спеціальні методи, професійні методики і технології, застосування яких дозволяє вирішувати практичні завдання з організації, ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних і біржових структур.</p> <p><i>Інструменти та обладнання</i>: інформаційно-комунікаційні системи та технології, прилади та обладнання, необхідні для формування професійних компетентностей бакалавра підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.</p>
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Фокус ОПП полягає у забезпеченні фундаментальної та прикладної підготовки висококваліфікованих фахівців, які здатні до самоорганізації й самовдосконалення, критичного мислення, генерування підприємницьких ідей та прийняття інноваційних рішень щодо ефективного управління підприємницькими, торговельними та біржовими структурами на регіональному рівні країни.</p> <p>Особливий акцент освітньої програми робиться на вивченні сучасних комп'ютерних і телекомунікаційних технологій обміну</p>

	<p>та розповсюдження професійно спрямованої інформації для надання здобувачам вищої освіти ключових навичок та інструментів необхідних для ефективного розвитку суб'єктів господарювання.</p> <p>Освітньою програмою пропонується широкий спектр предметів, що спрямовані на формування таких навичок, знань та умінь, які необхідні для прийняття обґрунтованих рішень щодо створення та функціонування підприємницьких, торговельних та біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p>Ключові слова: підприємництво, торгівля, біржова діяльність, бізнес.</p>
Особливості програми	<p>Особливістю програми полягає в тому, щоб надати бакалаврам можливість поглибити та консолідувати теоретичні знання, отримані під час навчання та набувати практичних знань, навичок і досвіду прийняття незалежних рішень під час проходження виробничої практики за фахом у роботодавців. Опанування студентами очікуваних результатів навчання ОПП через використання студентоцентрованого підходу, спрямоване на формування професійної компетентності, яка сприятиме успішному професійному зростанні молодих фахівців, котрі готові до швидкої адаптації в сучасній ринковій системі, що є головною вимогою нинішнього турбулентного середовища.</p>
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Фахівець здатний виконувати роботу за професіями, назва якої відповідає Національному класифікатору України «Класифікатор професій» ДК 003:2010:</p> <p>«Агенти з комерційного обслуговування та торговельні брокери» код КП 342</p> <p>«Керівники малих підприємств без апарату управління» код КП 131</p> <p>«Керівники підприємств, установ та організацій» код КП 121</p> <p>«Консультант з ефективності підприємництва» код КП 2419.2</p> <p>«Помічники керівників малих підприємств без апарату управління» код КП 3436.3</p> <p>«Фахівець з біржових операцій» код КП 3411</p> <p>«Фахівці в галузі фінансів та торгівлі» код КП 341</p>
Подальше навчання	<p>Здобуття освіти за другими (магістерським) рівнем вищої освіти.</p> <p>Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.</p> <p>Навчання за програмами: 7 рівня НРК, другого циклу FQ-EHEA та 7 рівня EQF-LLL.</p>
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>В рамках реалізації студентоцентрованого підходу на ОПП застосовуються різні способи подачі матеріалу, стимулюється заохочення в студента почуття незалежності водночас із забезпеченням належного контролю (наприклад, студенти мають право самостійного вибору тем курсового проєктів, а також вибору бази проходження практики). Елементами студентоцентрованого підходу за ОПП є заняття в наукових</p>

	<p>проблемних групах та гуртках, які дозволяють розкрити здібності в майбутніх фахівців до науково-дослідної роботи та бажання до професійного зростання і саморозвитку.</p> <p>Формування індивідуальної освітньої траєкторії полягає в самостійному виборі освітніх компонент, які розширюють, поглиблюють бажання і прагнення здобувачів вищої освіти до саморозвитку.</p> <p>Під час лекцій, практичних семінарських та лабораторних занять використовуються інформаційно-комунікаційні технології, цифрові, та медійні технології.</p> <p>Практична підготовка здійснюється шляхом проходження виробничої практики на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними договорами.</p> <p>У процесі проходження практик, виконання самостійної роботи та індивідуальних завдань, курсового проєкту здійснюється очне та дистанційне консультування здобувачів освіти викладачами.</p> <p><i>Методи</i> – ілюстрування, самостійне спостереження; методи організації і здійснення навчально-пізнавальної та науково-пошукової діяльності; словесний, практичний, наочний, інноваційний; лекція, пояснення, демонстрація; кейс-завдання, методи мозкового штурму, метод роботи в групах.</p>
Оцінювання	<p><i>Форми оцінювання:</i> письмові екзамени; усне опитування на семінарських заняттях; письмовий експрес-контроль на практичних заняттях; тестовий контроль із використанням ІТ-технологій і засобів дистанційного навчання; презентація індивідуальних завдань; захист лабораторних робіт, звітів про практику та курсового проєкту; підсумкова атестація – у формі атестаційного екзамену.</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється за національною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно), вербальною (зараховано/не зараховано); університетською (100 – бальною шкалою); шкалою ЄКТС (A, B, C, D, E, F, FX).</p> <p>Результат (оцінка) семестрового контролю дозволяє враховувати результати неформальної освіти, які відповідають навчальній дисципліні, у порядку, передбаченому діючим Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти в Університеті.</p> <p>Атестація студентів проводиться екзаменаційною комісією після виконання програми підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти у формі атестаційного екзамену.</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	<p>ІК 1. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та проблеми у сферах підприємницької, торговельної та біржової діяльності або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів організації і функціонування підприємницьких, торговельних, біржових структур і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних</p>

<p>(ЗК)</p>	<p>ситуаціях.</p> <p>ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 7. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК 9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності (СК)</p>	<p>СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.</p> <p>СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.</p> <p>СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.</p> <p>СК 4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p> <p>СК 5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.</p> <p>СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.</p> <p>СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.</p> <p>СК 8. Здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.</p> <p>СК 9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.</p> <p>СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.</p>
<p>7. Програмні результати навчання</p>	

Програмні результати визначені стандартом вищої освіти:

ПРН 1. Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях.

ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН 3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.

ПРН 4. Використовувати сучасні комп'ютерні і телекомунікаційні технології обміну та розповсюдження професійно спрямованої інформації у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН 5. Організовувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.

ПРН 6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

ПРН 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН 8. Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ПРН 9. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.

ПРН 10. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально на основі етичних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства.

ПРН 11. Демонструвати базові й структуровані знання у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для подальшого використання на практиці.

ПРН 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

ПРН 13. Використовувати знання форм взаємодії суб'єктів ринкових відносин для забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

ПРН 14. Вміти застосовувати інноваційні підходи в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН 15. Оцінювати характеристики товарів і послуг у підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності за допомогою сучасних методів.

ПРН 16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

ПРН 17. Вміти вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур

	<p>і розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахуванням зовнішніх та внутрішніх впливів.</p> <p>ПРН 18. Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності.</p> <p>ПРН 19. Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.</p> <p>ПРН 20. Знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.</p>
8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Науково-педагогічні працівники, що забезпечують ОПП, відповідають кадровим вимогам ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів вищої освіти. До викладання залучені НПП кафедри теоретичної і прикладної економіки та співробітники, які мають науковий ступінь, вагомі наукові досягнення та публікації у фахових виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science, володіють іноземною мовою, пройшли стажування за кордоном та мають практичний досвід ведення підприємницької діяльності.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості вищої освітнього процесу. Наявні документи, що засвідчують право власності університету на приміщення для здійснення навчально-виховного процесу. Навчальні корпуси університету відповідають показникам нормованої площі.</p> <p>Базою для підготовки здобувачів освіти за ОПП ПТБД є 19 аудиторій навчально-лабораторного корпусу номер 3 за адресою Шевченка 57, з яких 8 лекційних аудиторій обладнані мультимедійною апаратурою, та 2 спеціалізовані комп'ютерні лабораторії інформаційно-обчислювального центру, інноваційний клас Центру інноваційних технологій MORED https://projects.pnu.edu.ua/category/mored/, Молодіжний центр PARAGRAPH, проектно-освітній центр "Агенти змін" http://agentyzmin.pnu.edu.ua/ua. Матеріальна і соціальна інфраструктура ОП забезпечена гуртожитком № 5, медичним пунктом, комплексом студентських їдалень, стадіоном «Наука» з побутовими та навчальними приміщеннями, тренажерним залом, трьома спортивними залами, пристанню для спортивних човнів. Матеріально-технічне забезпечення ОПП відповідає чинним вимогам до проведення освітньої діяльності у сфері вищої освіти: навчальні приміщення відповідають санітарним нормам та вимогам правил пожежної безпеки; забезпечення освітнього процесу мультимедійною технікою.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Всі освітні компоненти, передбачені навчальним планом, належно забезпечені навчально-методичним матеріалом: розроблені силабуси, методичні рекомендації до практичних та семінарських занять, організації самостійної роботи студентів, методичні рекомендації до виконання контрольних, розрахункових та лабораторних робіт; методичні рекомендації</p>

	<p>щодо проходження виробничої практики, до виконання курсового проекту, написання та захисту кваліфікаційної роботи. Для навчання використовується мультимедійне обладнання: проектори для презентацій та інтерактивний сенсорний монітор. Навчальний процес забезпечується інформаційними, навчальними, методичними ресурсами, розміщеними на платформі дистанційного навчання https://d-learn.pro/, наявністю корпоративної пошти. Матеріали оновлюються та адаптуються до цілей освітньої програми. Функціонують комп'ютерні класи, наукова бібліотека університету з бездротовим (wi-fi) та доступом до мережі Інтернет, ресурси якої доступні через сайт університету: http://lib.pnu.edu.ua/, http://lib.pnu.edu.ua/elibrary.php., електронний репозитарій: http://lib.pu.if.ua:8080/. В університеті відкрито доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science, які дозволяють організовувати пошук за ключовими словами, за окремим автором і за організацією (університетом).</p>
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Національна академічна мобільність може здійснюватися відповідно до угод Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та закладів-партнерів.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Міжнародна академічна мобільність на ОПП регулюється Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та в контексті Стратегії інтернаціоналізації університету: інтернаціоналізація наукової діяльності, академічної та наукової мобільності студентів і професорсько-викладацького складу в розрізі програм ERASMUS+KA1, а також студентської мобільності з університетами-партнерами: https://ic.pnu.edu.ua/uhody-pro-spivpratsiu/</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться згідно чинного законодавства.</p>

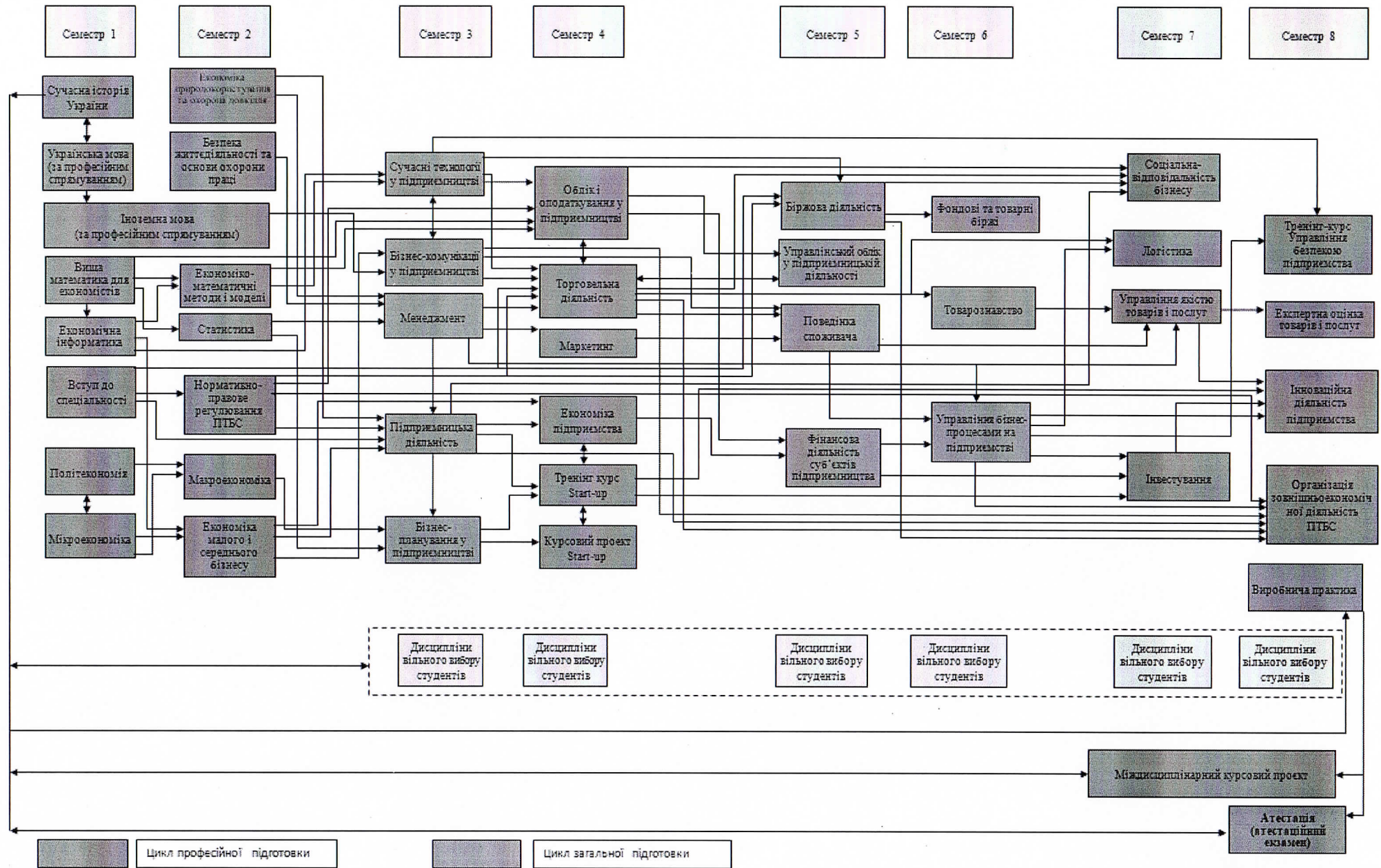
2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОПП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
1. ОBOB'ЯЗКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ			
1.1. Цикл загальної підготовки			
OK1	Сучасна історія України	3	залік
OK2	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	залік
OK3	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	6	залік, екзамен
OK4	Вища математика для економістів	6	екзамен
OK5	Економіко-математичні методи і моделі	3	залік
	<i>Загальний обсяг обов'язкових компонент циклу загальної підготовки</i>	36	
1.2. Цикл професійної підготовки			
1.2.1. Теоретична підготовка			
OK6	Економічна інформатика	3	залік
OK7	Вступ до спеціальності	6	екзамен
OK8	Політекономія	3	екзамен
OK9	Мікроекономіка	3	залік
OK10	Економіка природокористування та охорона довкілля	6	залік
OK11	Безпека життєдіяльності та основи охорони праці	3	залік
OK12	Статистика	3	залік
OK13	Нормативно-правове регулювання підприємницьких, торговельних та біржових структур	3	екзамен
OK14	Макроекономіка	3	екзамен
OK15	Економіка малого і середнього бізнесу	6	екзамен
OK16	Сучасні технології у підприємстві	3	екзамен
OK17	Бізнес-комунікації у підприємстві	6	екзамен
OK18	Менеджмент	3	залік
OK19	Підприємницька діяльність	6	екзамен
OK20	Бізнес-планування у підприємстві	3	екзамен
OK21	Облік і оподаткування у підприємстві	6	екзамен
OK22	Торговельна діяльність	6	екзамен
OK23	Маркетинг	3	екзамен
OK24	Економіка підприємства	6	екзамен
OK25	Тенінг-курс Start-up	3	залік
OK26	Курсовий проект Start-up	3	публічний захист
OK27	Біржова діяльність	6	екзамен
OK28	Управлінський облік у підприємницькій діяльності	6	екзамен
OK29	Поведінка споживача	3	екзамен
OK30	Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва	3	екзамен
OK31	Фондові та товарні біржі	3	екзамен
OK32	Товарознавство	3	екзамен
OK33	Управління бізнес-процесами на підприємстві	6	екзамен

OK34	Соціальна відповідальність бізнесу	3	екзамен
OK35	Управління якістю товарів і послуг	3	екзамен
OK36	Інвестування	6	екзамен
OK37	Логістика	3	екзамен
OK38	Експертна оцінка товарів і послуг	3	екзамен
OK39	Інноваційна діяльність підприємства	3	екзамен
OK40	Організація зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур	3	екзамен
OK41	Тренінг-курс Управління безпекою підприємства	3	залік
OK42	Міждисциплінарний курсовий проект	9	публічний захист
1.2.2. Практична підготовка			
OK43	Виробнича практика	9	залік
	<i>Загальний обсяг обов'язкових компонент циклу професійної підготовки</i>	<i>141</i>	
	Загальний обсяг обов'язкових компонент:	177	
Вибіркові компоненти ОП			
2. ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ			
ВК 44	Вибіркова дисципліна 1	3	залік
ВК 45	Вибіркова дисципліна 2	3	залік
ВК 46	Вибіркова дисципліна 3	3	залік
ВК 47	Вибіркова дисципліна 4	3	залік
ВК 48	Вибіркова дисципліна 5	3	залік
ВК 49	Вибіркова дисципліна 6	3	залік
ВК 50	Вибіркова дисципліна 7	3	залік
ВК 51	Вибіркова дисципліна 8	3	залік
ВК 52	Вибіркова дисципліна 9	3	залік
ВК 53	Вибіркова дисципліна 10	3	залік
ВК 54	Вибіркова дисципліна 11	3	залік
ВК 55	Вибіркова дисципліна 12	3	залік
ВК 56	Вибіркова дисципліна 13	3	залік
ВК 57	Вибіркова дисципліна 14	3	залік
ВК 58	Вибіркова дисципліна 15	3	залік
ВК 59	Вибіркова дисципліна 16	3	залік
ВК 60	Вибіркова дисципліна 17	3	залік
ВК 61	Вибіркова дисципліна 18	3	залік
ВК 62	Вибіркова дисципліна 19	3	залік
ВК 63	Вибіркова дисципліна 20	3	залік
	Загальний обсяг вибірових компонент:	60	
3. АТЕСТАЦІЯ			
OK 64	Атестація (атестаційний екзамен)	3	публічний захист
	Загальний обсяг (атестація)	3	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема компонент ОП «Підприємство, торгівля та біржова діяльність»

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація зі спеціальності здійснюється у формі: Атестаційного екзамену
Вимоги до кваліфікаційного екзамену (екзаменів)	Атестаційний екзамен (екзамени) має передбачати оцінювання результатів навчання, визначених цим стандартом та відповідною освітньою програмою.

Гарант ОПШ

Ольга ЄМЕЦЬ

**Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК (за 6-м рівнем, бакалаврським)
зі спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»**

<p align="center">Класифікація компетентностей за НРК</p> <p>Компетентності</p>	<p align="center">Знання</p> <p>Зн1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень</p> <p>Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності</p>	<p align="center">Уміння</p> <p>Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів</p>	<p align="center">Комунікація</p> <p>К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності</p> <p>К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію</p>	<p align="center">Автономія та відповідальність</p> <p>АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах</p> <p>АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб</p> <p>АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності</p>
Загальні компетентності				
ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Зн2	Ум1		АВ3
ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.	Зн1	Ум1	К2	АВ1
ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	Зн1		К2	
ЗК4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	Зн1	Ум1	К2	АВ3
ЗК5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	Зн1	Ум1	К1	АВ1
ЗК6. Здатність до пошуку,	Зн1	Ум1		АВ1

оброблення та аналізу інформації з різних джерел.				
ЗК 7. Здатність працювати в команді.	Зн2	Ум1	К2	АВ2
ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.	Зн2	Ум1	К1	
ЗК 9. Прагнення до збереження навколишнього середовища.	Зн1	Ум1	К1	АВ1
ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.	Зн2	Ум1		АВ3
ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Зн2	Ум1	К2	АВ3
ЗК 12. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Зн1	Ум1		АВ3

Спеціальні (фахові) компетентності

СК1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності.	Зн2	Ум1		АВ1
СК2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.	Зн2	Ум1	К1	АВ2
СК3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.	Зн1	Ум1		АВ1
СК4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.	Зн1	Ум1	К1	АВ1
СК5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.	Зн1	Ум1	К1	АВ1
СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.	Зн1	Ум1		АВ1
СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації	Зн2	Ум1	К2	АВ2

діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.				
СК 8. Здатність застосовувати основ обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.	Зн1	Ум1		
СК 9. Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.	Зн1	Ум1		АВ3
СК 10. Здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.	Зн1	Ум1	К1	АВ1

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ОК17	ОК18	ОК19	ОК20	ОК21	ОК22	ОК23	ОК24	ОК25	ОК26	ОК27	ОК28	ОК29	ОК30	ОК31	ОК32	ОК33	ОК34	ОК35	ОК36	ОК37	ОК38	ОК39	ОК40	ОК41	ОК42	ОК43	ОК44									
ІК 1	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*					
ЗК1							*	*	*		*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*					
ЗК 2	*	*	*	*			*	*	*		*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*				
ЗК3		*															*	*									*												*	*	*	*	*	*	*	*	*						
ЗК4			*														*	*																							*	*	*	*	*	*	*						
ЗК5					*	*	*					*			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*					
ЗК6				*	*							*									*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*					
ЗК7								*							*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*				
ЗК8															*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*				
ЗК9										*			*						*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*			
ЗК10							*			*			*			*			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*			
ЗК11										*			*								*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*			
ЗК12	*							*					*				*											*														*	*	*	*	*	*	*	*	*			
СК 1							*		*				*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
СК 2	*	*	*	*	*		*	*	*			*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
СК 3							*		*								*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
СК4.						*										*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
СК 5			*	*								*						*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
СК 6							*		*		*		*					*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
СК 7	*				*	*	*	*	*			*		*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
СК 8															*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
СК 9									*				*																													*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
СК 10								*					*			*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

Гарант ОПШ

Ольга СМЕЦЬ

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ОК17	ОК18	ОК19	ОК20	ОК21	ОК22	ОК23	ОК24	ОК25	ОК26	ОК27	ОК28	ОК29	ОК30	ОК31	ОК32	ОК33	ОК34	ОК35	ОК36	ОК37	ОК38	ОК39	ОК40	ОК41	ОК42	ОК43	ОК44			
ПРН1.							*												*			*						*														*		*			
ПРН2.	*	*	*	*				*	*			*		*	*						*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*				*	*					*	*	*		
ПРН3.		*	*											*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*			
ПРН4.					*	*	*					*			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*			
ПРН5.				*	*							*						*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*			
ПРН6.																		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*			
ПРН7.															*				*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*			
ПРН8.							*			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
ПРН9.							*			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
ПРН10	*						*	*						*				*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
ПРН11							*		*			*			*			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
ПРН12				*														*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
ПРН13								*						*			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
ПРН14						*								*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
ПРН15																	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		
ПРН16												*					*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
ПРН17													*			*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
ПРН18													*							*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
ПРН19										*		*		*						*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	
ПРН20								*				*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

Гарант ОПШ

Ольга СМЕЦЬ

При створенні цієї програми були використані такі джерела:

1. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система: довідник користувача / пер. з англ.; за ред. д-ра техн. наук, проф. Ю.М. Рашкевича та д-ра пед. наук, доц. Ж.В.Таланової. – Львів: видавництво Львівської політехніки, 2015 р. – 106 с. URL: https://www.kname.edu.ua/images/Files/ECTS/2016_ECTS_Users_Guide-2015_Ukrainian_translation.pdf (дата звернення 05.04.2023 р.).
2. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений Наказом Міністерства освіти і науки України від 13.11.2018 р., №1243. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/12/21/076-pidpriemn-torg.birzh-diyaln-bakalavr-1.pdf> (дата звернення 13.04.2023 р.).
3. Класифікація видів економічної діяльності: ДК 009:2010. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>. (дата звернення 05.04.2023 р.).
4. Класифікатор професій: ДК 003:2010. URL: <http://www.dk003.com/> (дата звернення 05.04.2023 р.).
5. Положення про освітні програми у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника URL: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/07/Polozennia-pro-OP_14.07.2022.pdf (дата звернення 28.03.2023 р.).
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення 05.04.2023 р.).
7. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII «Про вищу освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення 13.04.2023 р.).
8. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>. (дата звернення 05.04.2023 р.).
9. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення 13.04.2023 р.).